
nixxieġha tal-kuxjent minn triq has-sajjed birkirkara

tarcisio zarb

hekk nitkellmu. hekk konna nitkellmu, hawn min jghidilha n-nixxieġha tal-kuxjent. hi x'inhoi dan hu kliemna. din hi l-kultura taghna. dan hu l-mod kif nesprimu lilna n-fusna. dan hu l-mod kif nisimgħu lilna n-fusna. kemm hi kerha s-solitudni. Kemm hi sbejha din il-kultura. hekk magħluqin bejn il-hitan ta' dawn il-qwieli, hekk esprimejna ruhna. hekk smajna minn jesprimi lilna n-fusna u hekk imxejna. imbagħad gew granet li fihom esprimejna ruhna b'aktar mod imqanqal, forsi b'aktar ritwalistika. smajna, rajna, emminna u ddubitajna. biex aħna illum dak li aħna.

dan hu kliemna ma ppruvajtx nordnah. għax kliemna ma johroġ b'mod ordnat. johroġ kif johroġ. mhux dejjem fih il-logika. imma dejjem għandu l-logika tiegħu.

dan hu ruhna. dan hu għamilna. dan hu aħna, in-nies t'hawn fuq, tan-naħa ta' fuq ta' birkirkara ta' għoxrin, tletin sena ilu.

din hi malta.

kien hemm

kien hemm ix-xemx twassal sa nofs it-triq,
ix-xemx tal-ghaxra ta' filghodu,
kien hemm tat-tralju,
tal-gbejniet haw,

kien żmien il-killex b'xej,
l-iljieli suwed,
il-gbejniet tal-bżor u t-tonn iswed bil-hobż bil-kunserva,
ir-regremeternijiet u s-santi taht l-imhadda,

il-gakulatorji, u għall-grazzja t'alla, id-domni u l-lobtijiet, l-ghawm bil-flokk ta' taht, is-santa mqattgħa u l-gwarniċ imkisser, u peppa tghanni u ganni jizfen, il-madonna ċelesti, ir-radd tas-salib, ir-radd tas-salib, ir-radd tas-salib, l-iskrupli, il-vijasogrijiet, dun nazz u l-benediċte, dawġ gew mill-istralja, u l-movie kamera, u tal-karawett, u tal-haxu, u tal-pizelli, u ta' dik u ta' l-ohra, u dik marret ma' dak u dik marret ma' l-iehor, u r-rużorju mqaddes, u n-niċċa

ta' san ġużepp, u n-niċċa tar-redentur, u r-raġel ibus il-marbut, u jbus il-marbut, u x-xita f'awissu, u mbierek alla tghidx x'kull qarghabaghlija ghandu, u issa min ghamel ghamel, u min geddes geddes, u l-marċ tal-banda, u aqta' min miet, alla jaħfrilha tghidx kemm kienet maaara sawwa, taqđini, u nirra jekk mhux hekk ma nagħmilx pass ieħor, u b'riħ jew riefnu minn hawn irridu nsiefu, u bina u talla' u mar u halla, u jekk il-bambin irid jghaddilu, u l-funeral, u t-trapassjoni, u x-xarten, u l-biċċiet tad-drapp, u t-tadam aħmar miż-żenguli, u l-karettun bis-salib imqaddes, u ta' l-aghma m'ghandhom xejn, u tal-bagri ghandhom marċ ġdid, u din is-sena tagħna, il-marċ ta' filghaxija, u din is-sena l-marċ jghaddi minn hdejna, u dik ġiet tissellef fuq iċ-ċappetta u l-oħra fuq il-ġarikor u tmintoxirbighijiet fil-lira u alla ma jaħfrilhemx, u żgur li ma jarawhx weċċ alla, u nirra jekk mhux veru, nirra taqđu kuċla, u nirra jintraxnoħ trakk minn dawk il-kbor nett u sidu ma jinqabadx u l-bambin tal-milied, u kemm ghandu deheb il-bambin tal-milied tal-mużew ta' nannuwa, ta' hdejn il-vitorja, u ta' għor il-ġubon, u tal-mnieghel jehduhom kemm se jdumu jisparaw, u kemm ghandna liri hej, u magħna ma tagħmlu xejn, u d-dinja tagħna, u issa hemm it-toroq magħluqa u qegħdin jghaddu l-karozzi minn has-sajjied, u kemm qieghda tagħmel għomma, u għandi l-banketta qieghda tinkiser, u anqas għandi minn jiktibli ittra lil karmnu tiegħi, u tiela' l-kavallier, u nieżla dik li tigri, u x'gharukoża ta' l-gharkożijiet għax anqas jistħu minn alla li halaqhem, u lebsin il-miniskert u b'saqajhem barra, u ġej dulanton, u ġejja l-festa u s'hawnhekk se jzejnu, u kemm ghandna kummerċ hej, u x'libsa ghandha sina, hadd m'ghandu bħalha, u kulhadd kelma waħda, issa leli daħal għarus, u dik m'ghodhiex mieghew għax qieghda ma' l-ieħor, u iwa mulej alla aħfirli, u ninu ta' nina ta' ċetta ta' ċikku ta' lina issa hareġ mill-habs, u din ġustizzja, u aqta' min miet kont qieghda nitkellem miegħu u qegħdin idoqqu għalih, telgħin il-kanonki, x'tebut għamlulu, għal hawn m'hu hadd, tardari si, scappare no, hekk kien jghid kelment alla jaħfirlu, kemm kien ruh tajba, u issa saqajh fil-hofra l-kesisu se jerġa' jizzewweg, u l-ewwel minn alla, it-tieni wiehed min-nies u t-tielet wiehed mix-xitan, u tghid jagħtini assuluzzjoni, ġejt inqerr għandek u għand alla għax int i qieghed minflok alla, alla tagħna illi biex tharisni, iftaħli mohħi, harisni ... u skond l-indulġenza tal-papa, u manann tghidx kemm tagħmel hobż tajjeb, u dik li fethet issa n-nies ma jriduhiex, u dik tal-boy lollypop jew xil-mnieghel jehduha hi u dik sawwa, ara min tiela' minn hawn, alla jibgħatha tajba għax hażina ilha, u issa jigi wenzu jbigħ il-bajtar tax-xewk, iwa mank jagħtathom waħda lit-tfol jaruħom ihorsu, u kemm se jdumu ma jinżlu biħ il-kanuċi, u x'tebut għamlulu kemm hu sabih, u iwa mhux għat-trob, u dudu f'ċaħgħa jghix u trab kont u trab issir, mitt sena indulġenza plenorja għal min jghid hames salverġinijiet taħt din in-niċċa, u viva santa liena, għax aħna kbar, għax aħna għandna l-isbaħ faċċata għax magħna ma tagħmlu xejn, għax aħna magħqudin, u iwa ... ġejja ġejja ġejja

u għadda kollox ... trab kont u trab issir, għall-erwieh għaddiet, kemm ma nifilhux l-isturbju, ara ġejja ċetta tat-tritturuwa, ha nidhol 'il gawwa għax jekk taqbad miegħi tghidx kemm iddum tirrieċpa, fl-isem tal-missier u ta' l-iben u ta' l-ispirtu ...